

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 30.01.1981, sp. zn. 2 Cz 1/81, ECLI:CZ:NS:1981:2.CZ.1.1981.1

Číslo: 10/1982

Právní věta: Dojde-li mezi podílovými spoluvlastníky rodinného domku k neshodě o právech a povinnostech vyplývajících z podílového spoluvlastnictví (§ 139 o. z.) v otázce výše úhrady, která by měla být placena některým ze spoluvlastníků za užívání bytu v tomto domku, rozhodne i o této neshodě soud a nemůže místnímu národnímu výboru postoupit věc jako návrh na určení výše úhrady za užívání bytu a za služby s tím spojené s poukazem na ustanovení § 20 vyhlášky č. 60/1964 Sb.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 30.01.1981

Spisová značka: 2 Cz 1/81

Číslo rozhodnutí: 10

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Byt, Hospodaření s byty, Národní výbory, Podílové spoluvlastnictví, Rozhodnutí jiných orgánů

Předpisy: 40/1964 Sb. § 139 60/1964 Sb. § 20

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Navrhovatel podal návrh směřující proti dalšímu spoluvlastníku rodinného domku čp. 167 v B., jímž se domáhal rozhodnutí ve věci neshody o výši náhrady, kterou má odpůrce platit za jím užívaný byt v tomto domě.

Městský soud v Brně řízení usnesením zastavil a vyslovil, že po právní moci usnesení bude věc postoupena obvodnímu národnímu výboru v B. IV. K odůvodnění tohoto postupu poukázal na ustanovení § 20 vyhlášky č. 60/1964 Sb. Toto usnesení soudu prvního stupně nabylo právní moci.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, tak, že tímto usnesením byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Ustanovení § 103 o. s. ř. ukládá soudu povinnost přihlížet kdykoli za řízení k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může jednat ve věci (podmínky řízení). K těmto podmínkám řízení patří zejména požadavek, aby věc, jíž se návrh na zahájení řízení týká, náležela do pravomoci soudu. Nespadá-li věc do pravomoci soudu, jde o takový nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit. Důsledkem toho pak musí být postup upravený v ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř., podle něhož soud řízení zastaví a po

právní moci usnesení o zastavení řízení věc postoupí orgánu, který je povolán o věci rozhodnout. Je ovšem povinností soudu, aby si v souladu s ustanovením § 6, § 120 odst. 1 a § 153 odst. 1 o. s. ř. zjistil spolehlivý skutkový podklad pro úvahu o tom, zda tu skutečně jde o nedostatek pravomoci.

V občanském soudním řízení projednávají a rozhodují soudy věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných a družstevních vztahů, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány (§ 7 o. s. ř.).

Pro výši úhrady za užívání bytu v rodinných domcích v osobním vlastnictví platí dohoda sjednaná mezi vlastníkem rodinného domku a uživatelem bytu (ustanovení § 16 vyhlášky č. 60/1964 Sb.). Nedojde-li k dohodě, určí výši úhrady za užívání bytu a za služby místní národní výbor (§ 20 citované vyhlášky). Z uvedeného ustanovení vyplývá, že do pravomoci místního národního výboru je svěřeno rozhodování o výši úhrady za užívání bytu a za služby v případech, kdy se nedohodnou organizace (vlastník domu) a uživatel bytu o výši úhrady za užívání bytu a za služby spojené s užíváním bytu.

Obývá-li však občan byt v rodinném domku na základě spoluvlastnického práva k němu a dojde-li mezi ním a ostatními spoluvlastníky k neshodě o tom, zda se podílí na právech a povinnostech ze spoluvlastnictví vyplývajících v míře odpovídající jeho spoluvlastnického podílu (§ 137 odst. 1 o. z.) a zda a v jaké výši je povinen ostatním spoluvlastníkům platit náhradu za užívání nemovitosti nebo její části, je povolán k rozhodnutí soud (§ 139 o. z.).

V projednávané věci bylo z návrhu na zahájení řízení patrné, že odpůrce obývá byt v rodinném domku, jenž je předmětem podílového spoluvlastnictví účastníků. Pokud měl soud pochybnosti o tom, zda je dána jeho pravomoc k projednávání a k rozhodnutí ve věci, měl navrhovatele vést k odstranění vad podání (§ 43 odst. 1 o. s. ř.) a zjednat si dostatečné skutkové podklady pro úvahu, zda je dána jeho pravomoc jako základní podmínka řízení.

Z uvedeného vyplývá, že městský soud v Brně napadeným usnesením porušil zákon v ustanovení § 6, § 120 odst. 1 a § 153 odst. 1 o. s. ř. ve vztahu k ustanovením § 7 a § 104 odst. 1 o. s. ř., § 139 o. z. a § 20 vyhlášky č. 60/1964 Sb. /1/

1) Vyhláška č. 60/1964 Sb. o úhradě za užívání bytu a za služby spojené s užíváním bytu byla zčásti změněna vyhláškou č. 105/1969 Sb., vyhláškou č. 120/1969 Sb., zákonem č. 146/1971 Sb. [příloha D, položka 11 a 12], zákonem č. 159/1971 Sb. [příloha E, položka 11 a 12] a vyhláškou č. 96/1976 Sb.